

Eino Kurm
MTÜ Nepste
saima.uusma@gmail.com

Teie 16.02.2026

Meie 04.03.2026 nr 13-3/567-2

Vastus pöördumisele

Täname Teid põhjaliku arvamuse eest Liivi lahe elektriühenduse riigi eriplaneeringu kohta. Teie kirjas on esitatud mitmeid olulisi seisukohti, mis puudutavad piirkonna keskkonnaseisundit, elukeskkonna kvaliteeti ning alternatiivsete lahenduste kaalumist. Mõistame Teie muret seoses piirkonda mitme suuremastaabilise taristu kavandamise ja võimaliku koosmõjuga ning sellest tuleneva muutuva elukeskkonna pärast. Alljärgnevalt selgitame, kuidas neid küsimusi on planeeringu menetluses käsitletud.

Juba trassialternatiivide visandamisel võeti eesmärgiks püüda vältida tundlikke alasid - näiteks looduskaitsealasid, elu- ja ühiskondlikke hooneid, kultuurimälestisi, et vähendada mõjusid ümbritsevale. Lisaks oleme planeerimisprotsessi jooksul korraldatud kaasamiskoosolekutelt ja kirjadest kogunud ettepanekuid, analüüsinud neid ning põhjendatud juhtudel teinud ka muudatusi trassi asukohtades. Samuti eksperthinnangute koostamisel ja KSH aruandes on toodud täiendavaid leevendusmeetmeid, et mõjusid minimeerida. Samas peab arvestama, et sellist asukohta, mis mitte ühtegi valdkonda ei mõjutaks, ei ole võimalik leida ning planeeringu käigus tuleb leida erinevaid huve ja väärtuseid tasakaalustav lahendus.

Arvestades ulatuslikke looduskaitsealisi piiranguid ja elamute hajusat paiknemist, ei olnud mõnes piirkonnas mitut asukohaalternatiivi isegi võimalik visandada. Samuti on protsessi jooksul jäänud alternatiivide hulgast välja oluliste negatiivsete mõjudega Pärnu poole suunduv trassikoridor. Nimelt jõudsid eksperdid järeldusele, et Pärnu lahte läbiva trassi puhul avaldub suure tõenäosusega oluline negatiivne mõju Pärnu lahe kalade kudealadele ning neid mõjusid ei ole võimalik leevendada ega hüvitada. Just Pärnu lahe tundliku, sh varasematest negatiivsetest mõjutustest tingitud seisundi tõttu ei ole mõistlik riskida suuremate häiringutega, mis võivad lahe ökosüsteemi tervikuna pöördumatult kahjustada. Täpsemalt saab lugeda põhjendusi selle kohta ka planeeringu kodulehel olevatest materjalidest [Dokumendid | Riigiplaneering](#).

Oma kirjas toote esile Nepste piirkonna kumulatiivse koormuse seoses kavandatava Rail Baltic raudtee trassi ning olemasolevate ja taotletavate liiva- ja kruusakarjääridega. Käesoleva riigi eriplaneeringu koostamisel on keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) raames analüüsitud nii kavandatava elektriühenduse otseseid mõjusid kui ka koosmõju teiste teadaolevate ja kavandatavate tegevustega. Hindamisel on arvestatud nii projektide võimalikku ajalist kattuvust kui kumulatiivset mõju loodus- ja elukeskkonnale. Olemasoleva Nepste IV ja taotletava Nepste V karjääride osas on arvestatud, et need on kavandatud eelkõige Rail Baltic raudtee ehituse teenindamiseks ning eeldatavalt ammendatakse enne elektriühenduse

rajamist (sh metsa raadamist). Samuti on arvestatud, et õhuliini rajamine enne kaevandamise lõppu ei oleks otstarbekas, kuna see piiraks maavara kättesaadavust ja majanduslikult põhjendatud kasutamist. Elektriühenduse KSH raames on leevendava meetmena ette nähtud kaevandamise võimaldamine enne õhuliini ehitamist. Nii kehtiv kaevandamisluba kui ka taotletav kaevandamisluba näevad aladel ette korrastamise metsamaaks. Ühel alal kujuneb kaevandamisjärgselt osaliselt veekogu ning teenindusmaa korrastatakse metsamaana.

Kirjas olete rõhutanud ka rohevõrgustiku sidususe säilimise tähtsust ning ohtu rohekoridoride katkemisele. Rohevõrgustiku toimivus, elupaikade killustumine ning loomade liikumisvõimalused on olnud üks hindamiskriteeriume alternatiivide võrdlemisel. Trassikoridoride kavandamisel on võimalusel välditud kõrgema loodusväärtusega alasid ning hinnatud rohevõrgustiku läbimise ulatust erinevate alternatiivide puhul. Elektriini rajamisega kaasneb küll raadamine trassikoridori ulatuses, kuid ala ei suleta ega tarastata ning see jääb loomadele läbitavaks. Mõju rohevõrgustiku toimimisele on hinnatud ka KSH aruandes ning vajadusel rakendatakse täiendavaid leevendusmeetmeid. Samuti on piirkonda Rail Baltic raudtee trassiga kavandatud ökodukt, mis toetab loomade liikumisvõimalusi.

Olete juhtinud tähelepanu ka linnustiku, sealhulgas rändlindude liikumisteede võimalikule mõjutamisele. Linnustikule mõju hindamiseks koostas Eesti Ornitoloogiaühing eksperthinnangu, milles analüüsiti kavandatava õhuliini võimalikku mõju, sh koosmõju teiste taristuobjektidega, rände-, pesitsus- ja toitumisaladele ning võimalikku kokkupõrkeriski õhuliiniga. Hindamise tulemusi on arvestatud trassikoridori valikul ning ette on nähtud vajalikud täiendavad leevendusmeetmed, sealhulgas liinide märgistamine lindude kokkupõrkeriski vähendamiseks ning nn metsise ökoduktid metsise siirdekoridoride sidususe tagamiseks.

Õhuliini müra ja elektromagnetväljade mõju elanikele on samuti KSH aruandes käsitletud. Koostatud eksperthinnangud näitavad, et elektriühenduse rajamisel kehtivate normide järgimisel jäävad mõjud õigusaktidega sätestatud piirväärtuste piiresse ehk väljaspool kaitsevööndeid ei saa eeldada negatiivseid elektromagnetvälja mõjusid. Elektromagnetvälja kohta on koostatud eraldi põhjalikum eksperthinnang, mis leitav planeeringu kodulehel (link: [Dokumendid | Riigiplaneering](#)).

Toote oma kirjas esile ka visuaalse mõju, maastiku muutumise, kinnisvara väärtuse võimaliku vähenemise ning elukeskkonna kvaliteedi halvenemise. Need aspektid on käsitletud KSH aruandes sotsiaalmajanduslike mõjude hindamise raames. Alternatiivide võrdlemisel analüüsiti muuhulgas eluhoonete paiknemist trassikoridori suhtes, visuaalset mõju ning maakasutuspiiranguid. Tulevikus üha suureneva elektritarbimise korral elektri inimesteni viimiseks peab selle jaoks vajalik ülekandetaristu paratamatult kusagil paiknema. Planeeringus püütakse leida erinevaid kriteeriume arvestades selleks kõige väiksemate mõjudega asukoht. Lõpliku trassikoridori selgumisel koostatakse alale ka visualiseeringud, et anda selgem ülevaade kavandatava lahenduse mõjust maastikul.

Mõistame Nepste kogukonna muret looduskeskkonna, maastiku ja elukeskkonna säilimise pärast. Riigi eriplaneeringu menetluses kaalutakse nii kohalikke kui ka riiklikke huve, sealhulgas riigi energiajulgeoleku ja kliimaeesmärkide täitmist, et leida lahendus, mis on tervikuna proportsionaalne ja põhjendatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivari Rannama
Maa- ja ruumipoliitika osakonna juhataja

Lisad:

Anne Martin
+372 5802 3933 anne.martin@mkm.ee